

Изъ науката и живота

Орелъ — риболовецъ

Както нѣкога сж дресиранли соколи за ловъ, така би могло да се дресира и съ сжщия успѣхъ орела-риболовецъ да лови риба за човѣка. Тази птица предпочита месото на пастървата или кострака-предъ месото на патицата и това гастрономично мнение може да бѣде угодно.

Орелтъ-риболовецъ е много хубава птица; срѣща се въ сѣдство съ планинскитѣ езера, вие си гнѣздото по високитѣ дървета. Познава се лесно по дългитѣ си черни крила, които надминаватъ опашката му, по извитата му човка, по широкия нагрѣдникъ, който покрива гърдитѣ му и се отдѣля като тъмно петно върху бѣлата му перушина.

Природата, която е създавала тая птица за риболовъ е въоръжила прѣститѣ му извити вѣждици, чиято направа и здравина биха направили честь на най-известнитѣ фабриканти.

Две отъ тия вѣждици, палеца и срѣдния прѣстъ, сж по-яки по-остри и по-дълги отъ другитѣ прѣсти и биха могли съ право да се наричатъ „харпуни“.)

Орелтъ-риболовецъ не е само риболовецъ, той е амбициозенъ любитель на хубави кжсчета и пренася безъ никаква мжка риби отъ три килограма. Но понѣкога амбицията му го погубва: виждали сж го да загива на дъното на водата, удавенъ отъ нѣкоя много силна риба, която го е завлѣкла всрѣдъ гора отъ тревни и корени, въ които той остава заплетенъ.

Той забелязва рибата подъ водата отъ невѣроятна височина, спуска се върху нея като стрела, грабва я съ ноктитѣ си и я отнѣса по-далече, за да я изяде по спокойно. Като излѣзе отъ водата, той се изтърсва като куче.

1) Копия за ловене едра риба.

Но тоя мжченъ занаятъ не обогатява орела-риболовецъ. Той е срамно използванъ отъ единъ другъ орелъ — морскиятъ бѣлоглавъ орелъ, който гражданитѣ на Съединитѣ Шати сж взели за национална емблема и който сжщо предпочита риба плакия предъ задушень заякъ.

Сгушенъ потайно въ листата на високитѣ дървета или въ лункатинитѣ на скалитѣ покрай рѣкитѣ, бѣлоглавиятъ ленивецъ дебне отъ скривалището си всичкитѣ движения на риболовца. Шомъ той измъкне отъ водата нѣкоя по едра риба, бѣлоглавиятъ се спуска върху него, използвава подло силата на летението си и превзходството на оржжията си грабва отъ нещастния труженникъ плода на труда му. Напраздно смѣлия плувецъ се мжи да защити собствеността си, плода на мжката си, надеждата си обѣдъ на семейството си. Сждбата се произнася въ полза на силата: риболовецътъ изпуца плячката си, която благородниятъ крадецъ грабва преди тя да достига повърхността на вълнитѣ.

Колибри

Всички знаятъ птичката — колибри. Дори тия, които не познаватъ вработето — конопляничето и мушитрънчето, познаватъ много добре тази птичка — чужденецъ. Нѣма любителска колекция която да не се кичи съ него, като съ най-скжло съкровище. Смѣтатъ го за украшение, излагатъ го на показъ, като нѣкакъвъ скжпоцененъ камъкъ, като нѣкъкъвъ накитъ.

И то „наистина е накитъ; и най излѣсканиятъ металъ не се доближава до него по блѣсъкъ; не е преувеличено, ако кажемъ съ Бюфонъ, че то е облѣчено въ смарагди, рубини и топази. Одубонъ го сравнява съ свѣтлинень лжчъ, съ

ослѣпителна искра, откжсната отъ нѣкоя джга.

А това, което го прави безподобно, което прави отъ него чудо, сж малкитѣ му размѣри отъ които не дреставаме да се очудваме; има колибри не по едри отъ брѣмбаръ; безъ перата тѣ може би не сж поедри отъ пчелитѣ.

Това мъничко птиченце събира въ себе си всичкитѣ привилегии и заслужено сж го нарекли любимецъ на природата: толкова малко, а е дало доказателства за удивителна сила; по живостъ и продължителностъ на летението, то може да се сравни съ иай-добре надаренитѣ птици въ това отношение. То е винаги на крилата си, люлѣ се въ въздуха, спира се съвсемъ и колкото време иска, издига се, слиза, лети на разни посоки, все по-права линия и съ бързината на стрела. Окото не може да го следва. Минаването му се забелезва по звучното брѣмчение, което произвеждатъ бързитѣ трѣптения на крилата му.

Всички, които сж имали щастието да видятъ тая жива скжпоценностъ подъ великолепното небе и всрѣдъ ослѣпителната растителностъ на топлитѣ страни въ новия свѣтъ сж го съзерцавали омаяни и сж го описвали съ въодушевление.

Гнѣздото на птичетата колибри е деликатна малка чашка, на обемъ колкото половинъ праскова или дори половинъ орѣхъ. Отвѣнъ тя е облѣчена съ малки парчета сиво-синкавъ лишей, взетъ отъ старитѣ дървета, залепенъ съ плюнката на птичката и предназначенъ да пази гнѣздото отъ влага. Въ тая обвивка отъ лишей малкиятъ архитектъ поставилъ лекъ лухъ върху който почиватъ две чисто бѣли яйца на голѣмина колкото грахово зърно.

Приближете се до това гнѣздо: малкитѣ му притежатели веднага се спущатъ срещу васъ летятъ около лицето ви брѣмчатъ като пчели. Но ако малкитѣ сж излюпени, женската нѣма да ги остави, ще ги крие подъ крилата си дори и когато се приближите съвсемъ и само съ ржка можете да я вдигнете отъ гнѣздото.

Руска кожа

Виждали ли сте предмети изработени отъ руска кожа? Ако сте виждали, можали сте да констатираете, че тя е забележително гъвкава и издава доста силна, но не неприятна

ПОЩА

Решили правилно задачата за великденскитѣ яйца

Христо Н. Христовъ, Пловдивъ; Тодорка Хр. Цочева, Пловдивъ; Рубенъ Дига, София; Нисимъ Менахемовъ, София; Израелъ Бенарой, София; Моше Шемуелъ, София, А. Меламедъ, София; Зангдоръ, Варна; Любенъ Ив. Поповъ, Варна; Константинъ А. Балтаковъ, София; Никола Методиевъ, София; Генчо Махлянский, Търново; Георги К. Георгиевъ, Ст. Загора; Тинчо д-ръ Калчевъ, Омортагъ; Ив. К. Качиковъ, Свиленградъ; Жакъ Хаа, София; Иванъ Илиевъ, Ловечъ; Владимиръ П. Влаевъ, Търново; Зорка К. Граматикова, Русе; Петъръ Якововъ, София; Печо Попрѣстевъ, София; Селиктаръ, София; Хр. М. Христовъ, София; Стефанъ Язджиевъ, София; Ани Яковска, Сливенъ; Маринъ Ив. Поповъ, Търново; Александъръ Ивановъ, Русе; Христо Голчевъ, Пловдивъ; Иванъ Вешковъ, Видинъ; Сергей Безахъ, Амер. колежъ; Василь Гедовъ, София; Славчо Петровъ, София.

Премията се падна на Тинчо д-ръ Калчевъ, Омортагъ.

Размѣнямъ пощенски марки

Срещу стари и нови български марки давамъ чужди марки отъ следнитѣ държави: Северна и Южна Америка, Италия, Еритрея, Либия, Родосто, Перу, Югославия, Гърция, Турция, Латвия, Финландия, Унгария, Германия и мн. др. държави.

Желаещитѣ читатели да се отнесатъ до адресъ: С. Арабаджиевъ, ул. Св. Никола 10, Ямболъ.

За домашенъ прочитъ из- на литература на български и френски ще намѣрите въ новооткритата библиотека „ЗНАНИЕ“ Царь отека Шишманъ, 45, входъ отъ Гр. Игнатиевъ

миризма. Тази кожа е обикновена кожа, но приготвена по специаленъ начинъ. Най-често шавятъ кожитѣ съ джбави кори, или съ нѣкои химически продукти, като напр. хрома. Въ Русия замѣстватъ тоя начинъ на шавене съ киснене въ катранъ отъ брѣза.

На пролѣтъ облѣватъ бѣлата кора на дърветата и я дистилиратъ. Събраната течностъ е черна или зеленикава; тя съдържа специаленъ фенолъ, който придава на кожата тая особена миризма.

Читатели на Пжтека!

Изпращайте ни оригинални ваши съчинения — приказки, разкази, стихове, преводи, задачи. Най-хубавитѣ ще бждатъ помѣствани. Запазени сж всички изпратени до сега.

ПОКАНА

Нѣкои наши абонати не сж внесли абонамента си за второто полугодие. Даваме имъ десетъ дневенъ срокъ да внесатъ останалитѣ 30 лв., като ги изпратятъ въ марки или по чек. смѣтка 1328. Въ противенъ случай ще имъ спремъ вестника и ще ги държимъ отговорни за полученитѣ неплатени броеве. Надѣваме се че това нѣма да стане, а всички ще се издължатъ дори преди срока.

Съ поздравъ: Редакция „Пжтека“

Свещеникъ безъ сѣнка

(Продължение отъ 1 стр.)

моравитѣ ржавици. Но на стра- на стоеха нѣколко селяни, които сжщо не изпуцаха отъ погледъ младия свещеникъ и стария владика. Слънцето залѣзваше и удължаваше на черковния прагъ сѣнкитѣ на владиката, на мулето и на слугитѣ му, но чудно нѣщо! и което направи да потръпнатъ отъ ужасъ зрителитѣ на тази сцена, донъ Пабло, тѣхниятъ свещеникъ, нѣмаше сѣнка!

На бавете си отъ редакцията на

„ПЖТЕКА“

следнитѣ книги съ крайно намалени цени:

Червеноокитъ дяволъ	10
Прицѣтъ пиратъ	15
Съкровището на парагв. президентъ	5
Тайната на Чандеръ Рао	5
Дъщерята на Черния пиратъ	12

Печатница Радикалъ

литна, Иоланда се помоли:

— Не, Морганъ! . . . Пощадете го! . . .

Кжсно бѣше. Губернаторътъ изпусна мечата си, направи три крачки назадъ, като автоматъ, после падна на земята, като дърво, изтръгнато отъ коренъ отъ бурята.

Иоланда, блѣдна и развълнувана, се спусна къмъ него.

— Господине, каза тя, като колѣнчи. Простете ми! . . . Азъ не искахъ смъртъта ви! . . .

— Азъ. . . бѣхъ. . . лошъ. . . промѣлви испанецътъ съ слабъ гласъ. Прости ми, Иоланда. . . прости ми. . . кажи. . . ми. . . че. . .

— Прощавамъ ви, господине, изхлѣда Иоланда.

Графътъ обърна глава къмъ Морганъ, който бѣше дълбоко развълнуванъ.

— Вие. . . я обичате, . . . нали? . . . попита той.

Пиратътъ поклати утвърдително глава.

Умиращиятъ хвана дѣсната му ржка, стисна я силно и обърна глава.

Той бѣше мъртавъ.

Госпожица дъо Вентимилъ стана разплакана.

Тя откачи отъ стената едно разпятие, сложи го на гърдитѣ на умрѣлия и му затвори очитѣ.

— Да вървимъ, госпожице, каза Морганъ.

И той я изведе изъ залата, въ която шестъ трупа лежах на земята, освѣтлени отъ скрѣбната свѣтлина на факлитѣ.

Опустишението на Панама трая две седмици. То би продължило повече, защото имаше да се събиратъ още огромни богатства, но страшенъ пожаръ избухна едновременно на нѣколко мѣста и обви царицата на Тихия океанъ въ огнено море.

Испанцитѣ обвиниха пиратитѣ, че сж предизвикали пожара, а тѣ пъкъ обвиниха испанцитѣ, че сж подпалили града, за да прекъснатъ опусто-

шението.

Както и да е цѣлиятъ градъ биде разрушенъ, но дори всрѣдъ пепелищата пиратитѣ намѣриха злато, сребро и скжпоценни камѣни.

Следъ четири седмици тѣ напуснаха Панама, като отнесоха плячката натоварена на шестотинъ товарни животни.

Месецъ по-късно, Морганъ, госпожица дъо Вентимилъ, Кармо и Ванъ Щилеръ пристигнаха въ Костенурката, а осемъ дни следъ това стана свѣтбата на дъщерята на Черния Пиратъ съ храбрия и щастливъ пиратъ.

По това време Англия подписа миръ съ Испания и даде заповѣдъ на губернатора на Ямайка да забрани на всичкитѣ пирати да излизатъ по морето.

Пиратитѣ се раздѣлиха на нѣколко групи за да обиратъ океанитѣ за своя смѣтка и на своя отговорностъ.

Морганъ се отегли въ Ямайка, за да живѣе спокойно съ младата си съпруга, която той обожаваше, и толкова бѣ цененъ отъ губернатора на този важенъ островъ, графа дъо Кариль, че последниятъ го назначи за свой помощникъ и желаше да го има за замѣстникъ. Английскитъ кралъ Карлъ II произведе бившия пиратъ рицаръ.

Кармо и Ванъ Щилеръ, стари и вече изморени, последваха бившия си капитанъ и прекарвигъ спокойно последнитѣ години на своя тежкъ и пълень съ приключения животъ.

КРАЙ